A°. 1828. N°. 149.

# ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 13 December.

FRANKFORT, den 9den December.

Volgens berigten uit Bucharest van den 20sten November, had men daar toen geene zekere tijdingen van de armee. Naar het schijnt, werd het beleg van Silistria reeds opgebroken eer *Hussein*-pacha van Schumla gekomen was. Door aanhoudende stortregens geraakten de Russische troepen geheel in het water, en toen daarop eene hevige vorst volgde, was de armee, welke tevens gebrek aan levensmiddelen leed, in zulk eenen toestand, dat de belegering onmogelijk kon voortgezet worden. Sedert den aftogt der Russen van *Hussein*-pacha bij Silistria, en de nieuwe groot-vizier, die Varna insluiten wil, bij Paravadi zijn aangekomen.

PARYS, den 6den December.

De kamer der pairs en de kamer der afgevaardigden zijn tegen 27 Januarij 1829 bijeengeroepen.

— De liberale dagbladen behelzen sedert eenige dagen berigten uit de departementen, volgens welke onderscheidene seminarien blijven bestaan, zonder dat zich de bestuurders of onderwijzers storen aan de bepalingen, welke, bij de koninklijke ordonnantien van Junij, ten aanzien der geestelijke scholen zijn gemaakt.

— Een bankier van Rouaan meldt heden in den *Constitutionnel*, dat in de maand November op den brievenpost weder zes wissels, te zamen ten bedrage van 9152-70, ontvreemd zijn, welken hij, in eenen brief van den 18den November, naar Parijs verzonden had. Daar de afzender in tijds kennis bekwam, dat zijn brief niet ontvangen was, werden er maatregelen genomen om de betaling der wissels te verhoeden. Twee wissels, te zamen 7000 franken bedragende, werden zoo hij een bankiershuis gezeld. Door de voorzigtigheid van een ander huis, hetwelk eene procuratie van den toonder vroeg, werd een derde wissel van 872.80 niet betaald; maar de drie overige waren voldaan, eer de ontvreemding bekend werd. Degeen die de wissels had, kwam met een rijtuig voor de huizen en zond den koetsier om het geld te ontvangen. Toen deze van een huis zonder geld terug kwam, nam hij ijlings de vlugt.

— De heer *Pellieux*, een advocaat die de beginselen van de priesterpartij aankleeft, is dezer dagen bekend geworden als degeen die voornamelijk behulpzaam is geweest tot de ontvlugting der dienstmeid van den heer *de Ruuz*, een Nederlandsch officier, wiens dochter op eene kostschool in Frankrijk tot het roomsch katholijk geloof bekeerd werd, en naar huis teruggeroepen, met deze dienstmeid het ouderlijke huis heimelijk weder verliet, om zoo het schijnt in Frankrijk in een klooster te gaan. Door tusschenkomst van den Nederlandschen ambassadeur te Parijs, werd, bij een koninklijk besluit, de uitlevering der dienstmeid bevolen, ten einde voor de Nederlandsche geregtshoven te regt te staan, wegens de tegen haar ingebragte beschuldiging van kinderroof. De dienstmeid werd werkelijk in hechtenis genomen; doch door de bewerking van ijveraars voor de godsdienst, gelukte het, haar eerst als ziek uit de gevangenis naar een gasthuis te doen overbrengen, en vervolgens van daar te doen ontkomen. De advocaat *Pellieux* speelde in deze geschiedenis eene hoofdrol, volgens een geschrift, dat onlangs van den gewezen commissaris van politie *Claudon* is uitgekomen. Deze advocaat had brieven over de zaak van den heer *Sallabery*, schoonvader van den heer *Delavau*, in der tijd prefect van politie te Parijs, en volgens zijne verklaring aan gemelden commissaris van politie en aan 's Konings procureur te Rijssel, wist hij, dat de destijdige minister van justitie, de heer *de Peyronnet*, schoon Zijne Maj. de koninklijke ordonnantie tot uitlevering der dienstmeid medegeteekend had, zorgde dat zij niet uitgevoerd werd.

— Volgens nadere berigten uit Columbia, was de generaal *Santander* in de zamenzwering tegen *Bolivar* betrokken. Zes en twintig personen waren in hechtenis genomen, onder welke men, behalve dezen generaal, telde den Engelschen kolonel *Wiltken*, twee adjudanten van den generaal *Santander* en anderen.

BRUSSEL, den 8sten December.

Het geregtshof alhier heeft gisteren uitspraak gedaan over het appel van het publiek ministerie tegen het vonnis van de regtbank van Leuven, wegens uitgave van het werkje van den heer referendaris *Asser*, getiteld: *Apologie de la peine de mort etc.*, waarbij de heer *Ducpetiaux* en de boekverkooper *Vurlier* vrijgesproken zijn, en heeft dat vonnis bevestigd.

Van den 10den December.

De bedenkingen, welke in de Tweede Kamer der Staten-Generaal tegen het ontwerp van wet, betrekkelijk de verdeeling der verponding van 1829 gemaakt zijn, betreffen voornamelijk den gebrekkigen grondslag dier verdeeling, welke door het gouvernement zelf erkend wordt. De eene provincie is blijkbaar boven de andere bezwaard. Men wil wachten tot het kadaster voltooid zij, om eene andere verdeeling te maken. Intusschen zal het nog eenige jaren duren eer het kadaster klaar is, sommige provincien blijven meer betalen dan zij, naar regtvaardigheid, behooren te doen; het gouvernement voegt jaarlijks eenige duizend guldens bij de hoofdsom der verponding, wegens nieuwe belastbare voorwerpen, ofschoon de verponding uit haren aard eene repartitie-belasting is en geenszins eene belasting, welke naar eene jaarlijksche beschrijving der belastbare voorwerpen geregeld wordt; en zoo ook al het kadaster afgewerkt is, zal men, volgens den graaf *Vilain XIV*, daardoor geene verbetering bekomen, indien men te werk blijft gaan, gelijk men thans doet. « Niemand, » zeide hij, « heeft meer dan ik naar het kadaster gewenscht; maar thans zie ik mij verpligt, het te bestrijden; de sints vele jaren gekadastreerde kantons en gemeenten moesten, volgens de bestaande verordeningen, eenen vasten grondslag voor de verponding hebben; dan ik zie het betreurende, dat alle taxatien weder worden omgewerkt; eerst werd haar de zuivere opbrengst der landen gezocht; naar thans dient die slechts tot inlichting en eenige geschrevene pacht-contracten worden tot bazis genomen; de opbrengst der landerijen wordt over 't algemeen veel hooger geschat dan zij werkelijk is. Ook de huizen worden over 't algemeen een derde boven hunne wezenlijke waarde gebragt. Ik moet dus den grondslag, die onze kadastrale verrigtingen zullen uitleveren, wantrouwen, en ik meen het gouvernement te moeten aanbevelen, om de bestaande wetten op het kadaster stipt te doen volgen, en niet te gedogen dat daarvan afgeweken worde, zonder dat er eene nieuwe wet op dit stuk gemaakt is.»

Zijne Excell. de minister van financien heeft het ontwerp van wet verdedigd. Zijne Exc. merkte aan, dat in het jaar 1827 ongeveer 2,700,000 stuks hoornvee uit het rijk zijn uitgevoerd, en zeide, dat dit alleen genoeg bewees, dat de verponding den landbouw niet benadeelt, gelijk sommige leden beweerd hebben. De minister haalde voorts de wet op het amortisatie-syndicaat aan om te betoogen, dat, volgens dezelve, de belasting van de verkochte lands domeinen moet gevoegd worden bij den aanslag der provincien, waarin dezelve gelegen zijn. Eindelijk zeide Zijne Exc., dat het kadaster waarschijnlijk in 1831 zal voltooid zijn.

Bij hoofdelijke omvraag, is het ontwerp met 55 tegen 48 stemmen aangenomen.

De leden, die tegengestemd hebben, zijn de heeren: *Lycklama*, *Angillis*, *de Brouckère*, *Goelens*, *Byleveld*, *de Meulenaere*, *Coppieters*, *de Borchgrave*, *van Sytzama*, *van de Kasteele*, *Fokkema*, *Geelhand de la Faille*, *Liedel de Well*, *Rengers*, *van de Poll*, *van Uittenhove*, *van Crombrugghe*, *van Velsen*, *van Genechten*, *van Boelens*, *Surmont de Volsberghe*, *van Randwijck*, *Collot d'Escury*, *Della Faille d'Huysse*, *Warin*, *Luzac*, *Dedel*, *Clifford*, *de Wapenaert*, *G. G. Clifford*, *Serruys*, *Beelaerts van Blokland*, *Pycke*, *van Alphen*, *Bakker*, *Veranneman*, *Vilain XIV*, *van Toulon*, *van Tuyll van Serooskerken*, *van Sasse van Ysselt*, *de Langhe*, *Huytens Kerremans*, *Hora Siccama*, *Cogels*, *Boeijé*, *van Hulthem*, *van Asch van Wijk*, *Reiphins*.

Hierna is, in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van den 9den dezer, gelezen een brief van den minister van justitie, waarbij Zijne Excellentie, op last des Konings, eenige veranderingen voordraagt in de ontwerpen der indeeling van de regterlijke arrondissementen en kantons. Die veranderingen betreffen de provincien Noord-Braband, Luik en Antwerpen.

Vervolgens is de beraadslaging begonnen over de voorgedragene veranderingen in het tarief der in- en uitgaande regten.

De heer *Surmont de Volsberghe* verklaarde voor het ontwerp te zullen stemmen. De heer *Weerts* beklaagde zich, dat het gouvernement bij een verderfelijk stelsel ten opzigte der in- en uitgaande regten bleef volharden; dit stelsel achtte hij nadeelig voor den handel en voor de zedelijkheid des volks. Hij zou tegen het ontwerp stemmen. De heer *Lycklama* zeide, dat de landbouw niet genoeg bij de wetten op de in- en uitgaande regten begunstigd wordt. Hij zou mede tegen stemmen. Daarna is de vergadering tot 's anderen daags gescheiden.

Van den 11den December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren hebben, nog over de voorgedragene veranderingen in het tarief der in- en uitgaande regten gesproken de heeren *Boeijé*, *Fallon*, *Warin*, *Lycklama*, *Barthelemij*, *Byleveld*, *le Hon*. De heer *Barthelemij* heeft verzocht, dat jaarlijks aan de Kamer eenen staat van den in- en uitvoer zou overgelegd worden. Dit voorstel is algemeen ondersteund geworden. De minister van financien heeft het ontwerp van wet verdedigd, en hetzelve is, bij hoofdelijke omvraag, met 97 tegen 4 stemmen aangenomen.

Van den 12den December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, zijn de ontwerpen van wet nopens de indeeling der regterlijke arrondissementen en kantons aangenomen, het eerste met 84 tegen 17, het tweede met 61 tegen 40 en het derde met 83 tegen 18 stemmen.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 12den December 1580 ondergingen de Spanjaarden eene geduchte nederlaag bij *Zwartsluis*.

Den 12den dito 1791 zag MARIA LOUISA voormalige Keizerin van *Frankrijk*, tweede gemalin van wijlen NAPOLEON, thans hertogin van *Parma*, te *Weenen* het eerste levenslicht.

Den 13den dito 1521 werd de kardinaal FELIX PERETTI, naderhand paus van *Rome*, onder den naam van SIXTUS V, geboren.

Den 13den dito 1769 stierf GELLERT, hoogleeraar te *Leipzig*.

Den 13den dito 1784 overleed S. JOHNSON, beroemd Engelsch geleerde.

ARNHEM, den 13den December.

Het water is hoog in den Rijn aan de Paal:

| | | | |
|---|---|---|---|
| Den 12 Dec. | 12 El. 0 Palm 2 Duim; | gewassen 10 D., | gevallen 0 D |
| Den 13 dito | 12 El. 2 Palm 7 Duim; | gewassen 15 D., | gevallen 5 D |

## SCHOUWBURG te ARNHEM.

De Nederduitsche Tooneellisten, onder Directie van de Heeren *OBELT, KUP* en *de KONING*, en protectie van Z. K. H. de Prins van *Oranje*, zullen de eer hebben ten Tooneele te voeren,

*Op Zaturdag, den 13den December 1828.*

Tot opening van het Tooneel,

*FENELON*, of de KAMERRYKSCHE KLOOSTERLINGEN,

Treurspel in 5 Bedrijven, van CHENIER, door wijlen den kunstkeurigen P. J. UILENBROEK.

Gevolgd van:

DE SCHOENLAPPER EN DE RENTENIER,

of

HET VERGENOEGEN OVERTREFT DEN RIJKDOM,

Blijspel met zang in een Bedrijf.

---

Op heden beviel gelukkig van eenen welgeschapen zoon, *WILLEMINA van DAVELAAR*, geliefde Huisvrouw van P. R. van ELLEKOM.

Arnhem, den 10den December 1828.

---

§ § § Het PLAATSELYK BESTUUR van *HEERDE* is voornemens, op Donderdag den 18den December 1828, ten huize van *JAN DOCTER*, Logementhouder te *Heerde*, des voormiddags ten elf ure, publiek en aan de minstaannemende aan te besteden:

Het BOUWEN van een geheel NIEUW HUIS, bij de nieuw aangelegde Begraafplaats, te *Heerde*, met al de daartoe benoodigde MATERIALEN.

Waarvan het Bestek en de Teekening acht dagen voor de aanbesteding ter Secretarie van *Heerde* ter lezing zullen liggen.

N. S. van MEURS.
Burgemeester.

### VRYWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris Mr. *van HUGENPOTH*, te *Arnhem*, zal op Maandag den 12den Januarij 1829, 's voormiddags om 10 uren, in het Logement *het Hof van Berlijn*, te *Zevenaar*, publiek op hoogen doen inzetten en 14 dagen daarna, zijnde den 26sten dierzelfde maand, ter zelver plaats en uur, aan de meestbiedenden finaal verkoopen:

1o. Een HUIS, ERF en TUIN, met bijgehoorende SCHUUR, gequot. No. 39, staande en gelegen aan de groote markt te *Zevenaar*.

2o. Een DITO HUIS, staande mede aldaar gequot. No. 41.

3o. Een HUIS en TUIN, mede aldaar, gequot. No. 42.

4o. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen te *Zevenaar* in de kerkstraat tegen over den ingang van Mevrouw *Boemers* Erf.

5o. Twee naast elkander gelegen SCHUURTJES, in de Wewerstraat aldaar, binnen een welker een woning gemaakt is.

6o. Een HUIS, SCHUUR en TUIN, staande en gelegen te *Zevenaar*, in de Didamsche straat op de hoek van de Slijkstraat.

7o. Een stuk LAND en TUIN, gelegen onder de Gemeente van *Zevenaar*, even buiten de Didamsche poort, groot te zamen 1 Bunder en 70 Roeden.

8o. Een stuk best BOUWLAND, *den Rugenmorgen*, ook wel *de Bergfreede of Bergkamp* genaamd, groot 56 Roeden en 77 Ellen, gelegen te *Zevenaar*, voor de Didamsche poort.

9o. Een stuk DITO, genaamd *den Kortemorgen*, groot ongeveer 71 Roeden, mede aldaar gelegen.

10o. Een stuk DITO, groot 42 Roeden en 75 Ellen, *Gennepskamp* genaamd, gelegen op de *Grietsche kamp*, even buiten de Grietsche poort, te *Zevenaar*.

11o. Een stuk DITO, de *Rootwilligen* genaamd, groot 2 Bunders en 13 Roeden, mede gelegen te *Zevenaar*.

12o. Eene HOFSTEDE, bestaande uit HUIS en ongeveer 71 Roeden LAND, gelegen aan den *Babberikschen dijk* aldaar.

13o. Een HUIS, ERF en TUINTJE, met ACHTERHUIS en SCHUUR bezijden het Huis en verder GETIMMERTEN, staande en gelegen bij het dorp van *Duiven*, aan den Postweg nabij de Kerk, gequot. No. 6, groot ongeveer 42 Roeden en 57 Ellen.

14o. Eene schoone WEIDE, *de Mariënboomsche Weide* genaamd, groot 2 Bunders en 25 Roeden, gelegen onder *Duiven* aan de Woerdsche straat.

15o. Een stuk best BOUWLAND, *den Pruimeneter* genaamd, groot 1 Bunder en 26 Roeden, kennelijk gelegen onder *Duiven*, in het *Wellefelt* nevens de *Leigraaf*.

16o. Een stuk DITO DITO, *het Veldslag* genaamd, mede gelegen onder *Duiven*, aan de *Veldslagstraat*, groot 58 Roeden, benevens een daarmede vereenigd STUKJE LAND, *Bottland* genaamd, groot 40 Roeden.

17o. Een stuk DITO DITO, [illegible] *Veldslag* genaamd, [illegible]

18o. Een stuk [illegible] *borg* genaamd, in het geheel groot 5 Bunders en 68 Roeden, mede gelegen aldaar.

19o. Een stuk WEIDELAND, *het Wellefeld* genaamd, groot 2 Bunders en 86 Roeden, insgelijks onder *Duiven* gelegen.

Alles breeder bij Biljetten omschreven en nadere informatien te bekomen ten Kantore van gezegden Notaris Mr. *van HUGENPOTH*.

### VERKOOP op REGTERLYK GEZAG.

Op Dingsdag den 16den December aanstaande, des morgens ten 10 ure, ten huize van den Heer *JOHANNES HERMANUS GUNNING*, Particulier, wonende te *Apeldoorn*, van zeer wel bewaarde en net gewerkte HUISMEUBELEN, bestaande in onderscheidene STOELEN, CANAPÉ, met zwart Trijp bekleed, TAFELS, KABINETTEN, SECRETAIRES, grootendeels van Mahoniehout en met Koper ingelegd, SPIEGELS met Vergulde Lijsten; keurig gemaakt VERLAKT WERK, PORCELYNEN THEE- en TAFEL-SERVIES, uitmuntend gewerkt KRISTAL- en GLASWERK, en hetgeen verder tot een fatsoenlijken en deftigen Inboedel behoort; verder eene zeer uitgezochte VERZAMELING van BOEKEN, waaronder de Werken van *MUNTINGHE*, *van der PALM*, de Reizen van den jongen ANACHARSIS, COOK, LINNAEUS, de Encyclopedie en onderscheidene andere belangrijke Werken.

§ § † Op nader te bepalen tijd, zal in de maand Januarij 1829, † † binnen *Doesborgh*, in het openbaar geveild worden:

1o. Een hecht en weldoortimmerd HEERENHUIS, met eenen TUIN daarachter, hebbende hetzelve 4 BENEDEN- en 4 BOVENKAMERS, BINNENVERTREK, KEUKEN- en REGENBAK, MEIDEN- en PROVISIE-KAMER; voorts ruime DROOGZOLDER, benevens DROOGE en VERWULFDE KELDERS; staande in de Meipoortstraat, eene der voornaamste en levendigste straten der stad, en zijnde voor eenige jaren nieuw gebouwd.

2o. Twee groote SCHUREN, staande naast en aan elkander, in de Oliemolensteeg, met eenen TUIN daarachter, in de nabijheid van, en schuins tegen het bovengemelde Huis; waarbij dezelve in gebruik zijn geweest; zeer geschikt voor het stallen van Vee en Paarden en het bergen van allerlei voorraad; zijnde de eene voorzien met [illegible] KELDER en de andere ten deele ligtelijk weder tot een Woonhuis te herstellen.

3o. Een groote en welgelegene MOESTUIN, de *Halve Maan* genaamd, met een onlangs geheel nieuw gebouwd TUINHUISJE en beplant met een aantal beste VRUCHTBOOMEN, en meerendeels omgeven door de stads gracht.

Voorts nog eenig LAND, in de nabijheid der stad.

Een en ander kan dadelijk bij den verkoop aanvaard worden.

Inmiddels is door vrachtvrije brieven nadere informatie te bekomen bij den Notaris Mr. *W. BLOEMERS*, te *Doesborgh*, voornoemd.

§ § § Op Dingsdag den 23sten December 1828, des voormiddags om 11 uren, zal men te *Doesborgh*, in het *Heeren Logement*, publiek veilen en veertien dagen daarna, zijnde den 6den Januarij 1829, op tijd en plaats voormeld, finaal verkoopen: een HUIS met SCHUUR en TUIN, binnen *Lang-Keppel*, aan den grooten weg van *Doesborgh* naar *Doetinchem*, en voorts aan dien van *Zutphen* op *Cleve*, wordende thans bewoond door den heer Predikant van *Keppel*.

Informatien te bekomen bij den Heer Baron *van der BORCH*, op den Huize *Ulenpas*, en ten Kantore van den Notaris *KETJEN*, te *Doesborgh*.

§ § § Op Dingsdag den 23sten December 1828, des voormiddags ten tien ure, zal, ten huize van *JAN DOCTER*, Logementhouder te *Heerde*, door den Notaris Mr. *N. S. van MEURS*, residerende te *Heerde*, ter instantie zijner principalen, publiek worden verkocht:

Honderd vijf en zeventig buitengewoon zware EIKEN BOOMEN, met zeer zwaar OPHOUT, dik over het algemeen 6, 7 à 8 Palmen, [illegible] gegraven Kanaal; alsmede ruim zestig lange [illegible] BOOMEN, waaronder zeer schoone Bergroeden, staande bij den Huize *Bonenburg*, onder *Heerde*, aan het voormelde Kanaal; voorts ruim zes honderd DENNEN BOOMEN, bekend voor het beste soort van Dennenhout, het grootste gedeelte lang van 15 tot 12 Nederlandsche Ellen, op de midden diameter dik ruim twee Palmen, zijnde zeer regt en bijzonder geschikt tot Paalwerk en Zaaghout, mede niet ver van voornoemd kanaal staande; terwijl men zich, ter bekoming van informatien, kan vervoegen ten Kantore van den Notaris *van MEURS* voornoemd.

§ § § Alle degenen, welke iets te vorderen hebben van- of verschuldigd zijn aan wijlen den Hoog Wel Geboren Heer *GERARD DITMAR Baron SCHIMMELPENNINCK van der OYE*, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, vóór of op den 4den Januarij 1829, aan den heer *J. SMINCK*, te *Arnhem*.

*** Bij *R. J. SCHIERBEEK*, te *Groningen*, is gedrukt en alom te bekomen:

I. E. J. THOMMASSEN à THUESSINK, *Geneeskundige Waarnemingen*, zijnde eene Verhandeling over de Mazelen en over de *Sulphas Chinini*, met het welgelijkend Portret des Hoogleeraars . . . f 2.70.

II. J. F. C. DIETERICHS, *Handboek der Veeartsenijkundige Heelkunde*; vertaald door J. W. A. HART en G. KYLSTRA; met eene Voorrede en Aanteekeningen van Professor A. NUMAN, 3 deelen, met platen . . . f 9.50.

III. A. NUMAN, *Veeartsenijkundig Magazijn*; 3 stukken, met eene plaat . . . f 1.65.

IV. J. A. OOSTKAMP, *Eerste Beginsels der Natuurkunde, voor de Jeugd*, in Leeslesjes, 2de vermeerderde en verbeterde druk, met platen [illegible]

[illegible] van het [illegible] . . . f 2.40.

De drie deelen compleet . . . 7.20.

VI. D. HENDRIKSZ, *Kort Onderwijs in de Leer van de Christelijke Godsdienst*, naar 't Kort Begrip der Christelijke Religie, 8ste druk . . . f 0.60.

VII. C. J. F. CRAMER van BAUMGARTEN, *Eerste Beginsels der Bijbelsche Geschiedenissen*, in Vragen en Antwoorden, 2de druk . . . f 0.[illegible]

Ook van de *Bijbelsche Geschiedenissen* à 25 Centen, is de 2de druk, en van het *Kort Overzigt over dezelve*, à [illegible] Centen, is de 3de druk van verschenen.

VIII. R. G. RYKENS, *Leerschooltje* voor Kleinen, die een weinig beginnen te lezen, met een aantal plaatjes . . . f 0.30.

IX. *Verzameling van Spreekwoorden en Zegswijzen*, een Leesboek voor de Jeugd . . . f 0.60.

X. R. van KREGTEN, *Beredeneerd Rekenboek* ten gebruike der Scholen, 2 stukjes, 2de druk . . . f 0.70.

XI. J. H. NIEWOLD, *de twaalfjarige Isabe*, 6de druk . . . f 0.[illegible]

---

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.